

บทความวิจัย

ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

GOOD GOVERNANCE AND EDUCATION QUALITY ASSURANCE OF UNIVERSITIES IN BANGKOK METROPOLITAN AREA

ธัญญพัทธ์ ปฐมวัฒนานุกรักษ์^{1*} และ บุญมาก ศิริเนาวกุล²

Thanyaphat Pathomwattananurak^{1*} and Boonmark Sirinaovakul²

มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด^{1*, 2}

benjawan14@gmail.com^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหลักการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของมหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร และศึกษาการบูรณาการการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัยใช้ประชากรที่ศึกษาจากกลุ่มผู้บริหาร และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการใช้สูตรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1993) จำนวนทั้งสิ้น 396 คน จาก 46 มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีตัวแปรที่ศึกษาคือ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ (เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และประสบการณ์การทำงานประกันคุณภาพการศึกษา) ตัวแปรตาม (หลักธรรมาภิบาล 10 ประการ) ตัวแปรตาม (การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การบริหารงาน) โดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 248 ชุด จากจำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62

การใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละหลักธรรมาภิบาลพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 10 หลักธรรมาภิบาล โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ หลักความเสมอภาค 3.44 หลักความโปร่งใสและหลักการตอบสนอง 3.42 หลักการมีส่วนร่วมและหลักประสิทธิผล 3.41 หลักฉันทามติ 3.40 หลักนิติธรรมและหลักการกระจายอำนาจ 3.39 ความความรับผิดชอบ 3.35 และหลักประสิทธิภาพ 3.29 ตามลำดับ

ประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

ประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บูรณาการกับการบริหารงานด้านการบริหารงาน 3.45 ด้าน การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม 3.36 ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการบริการวิชาการแก่ ชุมชน 3.31 ด้านการบริหารงานวิจัย 3.23 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ธรรมาภิบาล การประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

ABSTRACT

The objective of this research is to study the principle of good governance management, and participation in the quality assurance of staffs and the integration of administration related to good governance and quality assurance of universities in Bangkok.

The methodology of this study focuses on a population from the manager group and staffs in quality assurance in universities Bangkok by using the formula, Yamane (1993), to determine the sample size. The sample size in this paper is using 396 people from 46 universities in Bangkok. The variables studied are independent variables, including demographic data (gender, age, education, working experience, and working experience in quality assurance field), the variant (the ten main good governances, teaching, research, academic community service, the arts and culture, and administration), from the returned questionnaires 248 sets from 400 sets that was 62 percent in total.

The good governances and quality assurance administration in the university field of managers, faculties and staffs were at a moderate level. Considering the main good governance found that those were in the average level of ten main good governances which are equality (3.44), transparency and response (3 : 42), principles involved and effectiveness (3.41), consensus (3.40), rule of law and principle of decentralization (3.39), responsibility (3:35), and performance standard (3.29), respectively.

Effectiveness of the good governance and quality assurance administration of the universities in Bangkok, overall is in moderate level. The consideration in each part found that effectiveness of the good governance for integrated in administration management was 3.45, for integrated in arts and culture field was 3.36, for integrated teaching and learning management and for integrated the academic community service was 3.31. for integrated of research administration was 3.23, respectively.

Keywords: good governance, quality assurance, education, universities in Bangkok

บทนำ

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลกับการประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นโอกาสในการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันในด้านต่าง ๆ โดยเร่งให้เกิดความเชื่อมโยงในส่วนของนโยบายการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความรู้และนวัตกรรมด้านต่าง ๆ โดยยึดการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการประกันคุณภาพการศึกษา นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยให้สามารถเทียบเท่าและมีความพร้อมในการแข่งขันในระดับสากล ทั้งนี้มีการกำหนดกรอบแนวคิดว่า “การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง” เพื่อสร้างสมดุลการเรียนรู้อย่างรอบด้านและเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาบุคลากรของประเทศไทยให้มีศักยภาพในการแข่งขันในระดับนานาชาติ

ปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานที่ผิดพลาดของมหาวิทยาลัยพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ขาดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน หรือเกิดมีกลุ่มการเมืองเกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัย สร้างความขัดแย้งและเป็นอุปสรรคสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศักยภาพของการบริหารงานให้บรรลุตามพันธกิจหลัก 4 ด้านของมหาวิทยาลัย ขาดความต่อเนื่องของนโยบายต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จากปัญหาที่เกิดขึ้นหากผู้บริหารรวมทั้งบุคลากรของมหาวิทยาลัยนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารและปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด จะให้สร้างบรรยากาศของการเป็นองค์กรที่ดี มี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานและกำหนดทิศทางการเจริญเติบโตของมหาวิทยาลัย มีนโยบายในการบริหารงานที่ชัดเจน เพื่อสร้างความต่อเนื่องของการบริหารงาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร

2. เพื่อทราบประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้บริหาร และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

2. ตัวแปรอิสระ ข้อมูลทางประชากรศาสตร์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งในการทำงาน ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และหลักธรรมาภิบาล 10 ประการ ตัวแปรตามคือ การประกันคุณภาพการศึกษาตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา และการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานอุดมศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของหลักธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล (Good Governance) คือ การบริหารจัดการองค์การที่ดี มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการบริหารงานที่มีคุณธรรม จริยธรรมของการบริหารงาน มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการมีส่วนร่วมในการบริหารงานทุกภาคส่วน และมีการกำหนดนโยบายในการบริหารงานที่แน่นอนโดยมีองค์ประกอบดังนี้

1) หลักประสิทธิผล (effectiveness) คือ ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงาน และระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผลและพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

2) หลักประสิทธิภาพ (efficiency) คือ การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิค และเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์การสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

3) หลักการตอบสนอง (responsiveness) คือ การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

4) หลักการรับผิดชอบ (accountability) คือ การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

5) หลักความโปร่งใส (transparency) คือ กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

6) หลักการมีส่วนร่วม (participation) คือ กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา หรือ ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

7) หลักการกระจายอำนาจ (decentralization) คือ การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลาง ให้แก่หน่วยการปกครองอื่น ๆ (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมี

อิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลิตภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

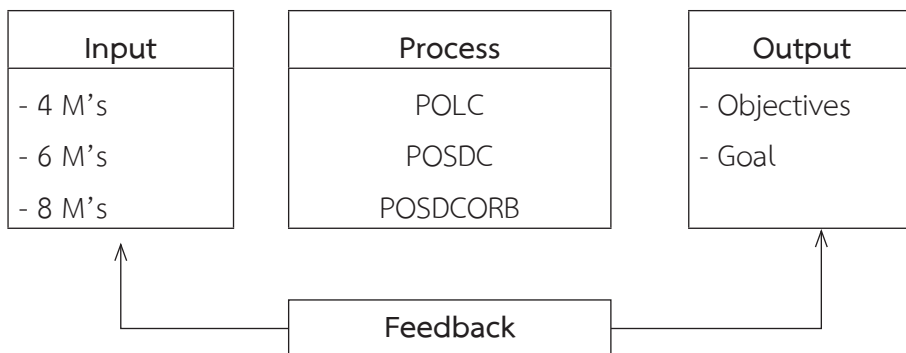
8) หลักนิติธรรม (rule of law) คือ การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

9) หลักความเสมอภาค (equity) คือ การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชายหรือหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ

10) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (consensus oriented) คือ การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร

การบริหารงานคือ กระบวนการวางแผน การดำเนินกิจกรรมที่มีการวางแผนเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อสร้างความมั่นใจในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพทั้งนี้ต้องมีความยืดหยุ่น ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ โดยมีขั้นตอนการบริหารคือ การนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และ ผลลัพธ์ (output)

ภาพที่ 1 กระบวนการจัดการ

ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545)

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ระบบและกลไกในการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่สะท้อนถึงคุณภาพ

เพื่อสร้างความมั่นใจถึงคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา และมีการตรวจสอบโดยหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประชากรที่ใช้ศึกษาคือผู้บริหารของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มีการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มสุทธ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1993) จำนวนทั้งสิ้น 29,690 คน จาก 46 มหาวิทยาลัย

ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 248 ชุด จากจำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 62 ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (multiple regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ธรรมภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครกับประสิทธิผลของการนำหลักธรรมภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 การใช้ธรรมภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร

หลักธรรมภิบาล	อธิการบดี	รองอธิการบดี	ผู้ช่วยอธิการบดี	คณบดี	รองคณบดี	ผู้อำนวยการ	อาจารย์	เจ้าหน้าที่
หลักประสิทธิผล	3.66	3.55	3.29	3.22	3.17	3.46	3.31	3.34
หลักประสิทธิภาพ	3.25	3.09	3.54	3.27	3.05	3.44	3.42	3.30
หลักการตอบสนอง	3.43	3.47	3.31	3.17	3.38	3.38	3.35	3.54
หลักการรับผิดชอบต่อ	3.31	3.36	3.49	3.14	3.26	3.46	3.20	3.42
หลักความโปร่งใส	3.71	3.76	2.92	3.23	3.23	3.30	3.82	3.44
หลักการมีส่วนร่วม	3.69	3.23	3.13	3.46	3.49	3.54	3.28	3.35
หลักการกระจายอำนาจ	3.81	3.61	3.61	3.25	3.00	3.33	3.47	3.39
หลักนิติธรรม	3.53	3.59	3.62	3.28	3.45	3.64	3.26	3.22
หลักความเสมอภาค	3.85	3.49	3.06	3.05	3.65	3.64	3.46	3.36
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ	3.71	3.36	3.02	3.33	3.31	3.51	3.32	3.25
	3.60	3.45	3.30	3.24	3.30	3.47	3.39	3.36

จากตารางที่ 1 พบว่า อธิการบดี มีการใช้ธรรมภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุด 3.60 รองลงมาคือ ผู้อำนวยการ 3.47

รองอธิการบดี 3.45 อาจารย์ 3.39 เจ้าหน้าที่ 3.36 ผู้ช่วยอธิการบดีและรองคณบดี 3.30 และคณบดีที่มีการใช้
ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร
น้อยที่สุดคือ 3.24

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร

ประสิทธิผล	อธิการบดี	รอง อธิการบดี	ผู้ช่วย อธิการบดี	คณบดี	รอง คณบดี	ผู้อำนวย การ	อาจารย์	เจ้าหน้าที่
ด้านการจัดการเรียน การสอน	3.50	3.86	3.71	3.09	3.12	3.55	3.16	3.48
ด้านการวิจัย	3.25	3.43	3.00	3.27	3.75	3.05	3.16	3.40
ด้านการบริการวิชาการ	3.50	3.57	3.14	3.73	2.62	3.10	3.22	3.24
ด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	3.75	3.28	3.43	3.73	3.87	3.30	3.44	3.20
ด้านการบริหาร	3.50	3.86	3.71	3.54	3.87	3.10	3.55	3.48
	3.50	3.60	3.40	3.47	3.45	3.22	3.31	3.36

จากตารางที่ 2 พบว่า รองอธิการบดีมีประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงาน
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มากที่สุดคือ 3.60 รองลงมา
คือ อธิการบดี 3.50 คณบดี 3.47 รองคณบดี 3.45 ผู้ช่วยอธิการบดี 3.40 เจ้าหน้าที่ 3.36 อาจารย์ 3.31
และผู้อำนวยการมีประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการ
ศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครน้อยที่สุดคือ 3.22

ตารางที่ 3 การใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยใน
เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

หลักธรรมาภิบาล	ชาย	หญิง
หลักประสิทธิผล	3.34	3.46
หลักประสิทธิภาพ	3.26	3.47
หลักการตอบสนอง	3.31	3.50
หลักการรับผิดชอบต่อ	3.34	3.36
หลักความโปร่งใส	3.42	3.42
หลักการมีส่วนร่วม	3.46	3.30

ตารางที่ 3 (ต่อ)

หลักธรรมาภิบาล	ชาย	หญิง
หลักการกระจายอำนาจ	3.22	3.50
หลักนิติธรรม	3.43	3.36
หลักความเสมอภาค	3.47	3.42
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ	3.43	3.39
	3.37	3.42

จากตารางที่ 3 เมื่อจำแนกตามเพศพบว่าเพศหญิงมีการใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมากกว่าเพศชาย

ตารางที่ 4 ประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ

ประสิทธิผล	ชาย	หญิง
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.45	3.12
ด้านการวิจัย	3.28	3.15
ด้านการบริการวิชาการ	3.36	3.24
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.35	3.38
ด้านการบริหาร	3.52	3.35
	3.39	3.25

จากตารางที่ 4 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายมีประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 5 การใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

หลักธรรมาภิบาล	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี
หลักประสิทธิผล	3.21	3.39	3.47	3.44
หลักประสิทธิภาพ	3.21	3.27	3.34	3.30
หลักการตอบสนอง	3.34	3.46	3.25	3.42
หลักการรับผิดชอบต่อ	3.17	3.34	3.46	3.33
หลักความโปร่งใส	3.43	3.20	3.27	3.39
หลักการมีส่วนร่วม	3.32	3.13	3.35	3.29

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หลักธรรมาภิบาล	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี
หลักการกระจายอำนาจ	3.34	3.30	3.46	3.46
หลักนิติธรรม	3.33	3.27	3.44	3.34
หลักความเสมอภาค	3.21	3.39	3.13	3.17
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ	3.42	3.27	3.35	3.21
	3.30	3.30	3.35	3.34

จากตารางที่ 5 เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับอายุ 41-50 ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุดคือ 3.35 รองลงมาคือ อายุ 51-60 ปี 3.34 และอายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี และ 31-40 ปี น้อยที่สุดคือ 3.30

ตารางที่ 6 ประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ

ประสิทธิผล	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.50	3.86	3.71	3.09
ด้านการวิจัย	3.25	3.43	3.00	3.27
ด้านการบริการวิชาการ	3.50	3.57	3.14	3.73
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.75	3.28	3.43	3.73
ด้านการบริหาร	3.50	3.86	3.71	3.54
	3.50	3.60	3.40	3.47

จากตารางที่ 6 เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 31.40 ปี มีประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุด 3.60 รองลงมาคือ อายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี 3.50 อายุ 51-60 ปี 3.47 และอายุ 41-50 ปี น้อยที่สุดคือ 3.40

ตารางที่ 7 การใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

หลักธรรมาภิบาล	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
หลักประสิทธิผล	3.17	3.46	3.31	3.34
หลักประสิทธิภาพ	3.05	3.44	3.42	3.30
หลักการตอบสนอง	3.38	3.38	3.35	3.54
หลักการรับผิดชอบต่อ	3.26	3.46	3.20	3.42
หลักความโปร่งใส	3.23	3.30	3.82	3.44
หลักการมีส่วนร่วม	3.49	3.54	3.28	3.35
หลักการกระจายอำนาจ	3.00	3.33	3.47	3.39
หลักนิติธรรม	3.45	3.64	3.26	3.22
หลักความเสมอภาค	3.65	3.64	3.46	3.36
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ	3.31	3.51	3.32	3.25
	3.30	3.47	3.39	3.36

จากตารางที่ 7 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาปริญญาตรีมีการใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุดคือ 3.47 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท 3.39 ปริญญาเอก 3.36 และระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุดคือ 3.30

ตารางที่ 8 ประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา

ประสิทธิผล	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.50	3.86	3.71	3.09
ด้านการวิจัย	3.50	3.57	3.14	3.73
ด้านการบริการวิชาการ	3.50	3.68	3.17	3.54
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.75	3.28	3.43	3.73
ด้านการบริหาร	3.25	3.43	3.00	3.27
	3.50	3.43	3.29	3.47

จากตารางที่ 8 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุดคือ 3.50 รองลงมาคือ ระดับปริญญาเอก 3.47 ปริญญาตรี 3.43 และระดับปริญญาโทมีประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครน้อยที่สุดคือ 3.29

ตารางที่ 9 การใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

หลักธรรมาภิบาล	1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี
หลักประสิทธิผล	3.29	3.46	3.22	3.34	3.55
หลักประสิทธิภาพ	3.54	3.44	3.27	3.30	3.09
หลักการตอบสนอง	3.31	3.38	3.17	3.54	3.47
หลักการระับผิดชอบ	3.49	3.46	3.14	3.42	3.36
หลักความโปร่งใส	2.92	3.30	3.23	3.44	3.76
หลักการมีส่วนร่วม	3.13	3.54	3.46	3.35	3.23
หลักการกระจายอำนาจ	3.61	3.33	3.25	3.39	3.61
หลักนิติธรรม	3.62	3.64	3.28	3.22	3.59
หลักความเสมอภาค	3.06	3.64	3.05	3.36	3.49
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ	3.02	3.51	3.33	3.25	3.36
	3.30	3.47	3.24	3.36	3.45

จากตารางที่ 9 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครมากที่สุดคือ 3.47 รองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 20 ปี 3.45 ประสบการณ์การทำงาน 16-20 ปี 3.36 ประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี 3.30 และประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครน้อยที่สุดคือ 3.24

ตารางที่ 10 ประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ประสิทธิผล	1-5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.12	3.26	3.47	3.37	3.57
ด้านการวิจัย	3.55	3.10	3.10	3.30	3.05
ด้านการบริการวิชาการ	3.16	3.22	3.55	3.44	3.16
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.48	3.24	3.48	3.20	3.40
ด้านการบริหาร	3.86	3.43	3.57	3.28	2.86
	3.43	3.25	3.43	3.32	3.21

จากตารางที่10 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี และ 11-15 ปี มีประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครคือ 3.43 รองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงาน 16-20 ปี 3.32 ประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี 3.25 และประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 20 ปี มีประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครน้อยที่สุดคือ 3.21

ตารางที่ 11 การใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

หลักธรรมาภิบาล	น้อยกว่า 1 ปี	1-5 ปี	6-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
หลักประสิทธิผล	3.31	3.31	3.39	3.17
หลักประสิทธิภาพ	3.42	3.42	3.27	3.05
หลักการตอบสนอง	3.35	3.35	3.46	3.38
หลักการรับผิดชอบต่อ	3.20	3.20	3.34	3.26
หลักความโปร่งใส	3.82	3.82	3.20	3.23
หลักการมีส่วนร่วม	3.28	3.28	3.13	3.49
หลักการกระจายอำนาจ	3.47	3.47	3.30	3.00
หลักนิติธรรม	3.26	3.26	3.27	3.45
หลักความเสมอภาค	3.46	3.46	3.39	3.65
หลักมุ่งเน้นฉันทามติ	3.32	3.32	3.27	3.31
	3.39	3.39	3.30	3.30

จากตารางที่ 11 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 1 ปี ประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 1-5 ปี มีการใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครเท่ากับคือ 3.39 และประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 6-10 ปี และ ประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 มีธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครเท่ากับคือ 3.30

ตารางที่ 12 ประสิทธิภาพของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

ประสิทธิผล	น้อยกว่า 1 ปี	1-5 ปี	6-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.31	3.47	3.35	3.32
ด้านการวิจัย	3.31	3.47	3.35	3.32
ด้านการบริการวิชาการ	3.39	3.30	3.46	3.27
ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	3.17	3.00	3.38	3.31
ด้านการบริหาร	3.50	3.26	3.21	3.54
	3.34	3.30	3.35	3.35

จากตารางที่ 12 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี และ ประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษามากกว่า 10 ปี มีประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครเท่ากับคือ 3.35 รองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาน้อยกว่า 1 ปี 3.34 และประสบการณ์การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 1-5 ปี มีประสิทธิผลของการนำ

หลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครน้อยที่สุดคือ 3.30

จากผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าการใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ของผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสิทธิผลของการนำหลักธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยพบว่า ธรรมมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร มี 10 ประการ และประสิทธิผลของการนำหลักธรรมมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. มีการใช้หลักธรรมมาภิบาลในการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติวรรณ วุฒิวิทย์การ (2555) กล่าวว่า “หลักธรรมมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเป็นไปได้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในระดั้มากที่สุด” กล่าวคือ ธรรมมาภิบาลมีความสำคัญต่อการบริหารงานโดยแต่ละหลักการดำเนินงานนั้นสามารถก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาได้ โดยยึดหลักการบริหารจัดการภายในที่มีความยืดหยุ่น และรับฟังความคิดเห็นของคณาจารย์ นักศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา

2. ประสิทธิผลของการนำหลักธรรมมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับภาวนา กิตติวิมลชัยและคณะ (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า

“1) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.58$) เมื่อพิจารณาทั้ง 7 ด้าน พบว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพ อยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ 1. ด้านการประกันคุณภาพ ($\bar{x} = 3.82$) 2. ด้านคุณภาพของบัณฑิต ($\bar{x} = 3.81$) 3. ด้านการบริการวิชาการ ($\bar{x} = 3.77$) 4. ด้านวิชาการและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.73$) 5. ด้านการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 3.54$) 6. ด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.51$) ส่วนด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม พบว่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประกันคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.91$)”

และในสถานการณ์ปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าผู้บริหารและบุคลากรภายในสถาบันอุดมศึกษาให้ความสำคัญด้านการบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลลดลง ดังเห็นได้จากมีสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งที่ผู้บริหารละเลยการบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลจนทำให้เกิดปัญหาบานปลายไม่สามารถตรวจสอบการบริหารงานและเกิดความผิดพลาดดังที่ปรากฏเป็นข่าวอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้หากผู้บริหารหันมาใส่ใจและสนใจหลักธรรมมาภิบาลมากขึ้นระบบการบริหารงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาจึงจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1. หลักประสิทธิผล มหาวิทยาลัยควรมุ่งเน้นการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์หรือ

พันธกิจของมหาวิทยาลัยคือ การจัดการเรียน การสอน โดยสามารถดูได้จากนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษานั้น สามารถมีงานทำ หรือผู้ใช้บัณฑิตมี ความพึงพอใจต่อการทำงานของนักศึกษา การวิจัย ผลงานวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง การ บริการวิชาการ สามารถสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน แต่ยังคงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของชุมชน อย่างยั่งยืน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย โดยมี ระบบการบริหารงานที่เป็นมาตรฐาน เพื่อบรรลุผล การปฏิบัติงานตามพันธกิจ และมีการติดตามผล การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

2. หลักประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยต้อง พัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเน้นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับนักศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งบริการวิชาการหรืองานวิจัยที่ตอบสนอง ต่อความต้องการของชุมชน รวมทั้งส่งเสริมและ สนับสนุนพัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนางานวิจัยและงาน บริการวิชาการ โดยยังคงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ ของชุมชนได้อย่างกลมกลืน

3. หลักการตอบสนอง มหาวิทยาลัยควร สร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการ ประกันคุณภาพหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ส่งเสริมทักษะ อาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผู้ประกอบการ ทั้งนี้คณาจารย์ควรได้รับความรู้ ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่อาจารย์ประจำและ นักวิจัยประจำ ที่สร้างสรรค์งานวิจัยบนพื้นฐาน ความต้องการของชุมชนหรือสังคมทั้งภาครัฐและ เอกชน เพื่อพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถพึ่งพา

ตนเองได้อย่างยั่งยืน

4. หลักภาระรับผิดชอบ ในการจัดการ เรียนการสอนของมหาวิทยาลัย นักศึกษาต้อง ได้รับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา รวมถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ตั้งแต่เริ่มศึกษาจนสำเร็จการศึกษา หมายถึง คณาจารย์มีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำ วิจัยอย่างเพียงพอและมีความรู้ความชำนาญหรือมี ประสบการณ์เกี่ยวเนื่องกับเรื่องที่ทำวิจัย ไม่ละทิ้ง งานระหว่างดำเนินการ ผู้บริหาร คณาจารย์ และ บุคลากรทุกคนจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมาย กำหนดครบถ้วน ดำเนินงานและบริหารงานอย่าง วิสัยทัศน์ และกำหนดทิศทางการดำเนินงานใน การวางแผนกลยุทธ์ รวมทั้งกำกับดูแลติดตามผล การดำเนินงานของสถาบันไปในทิศทางที่ถูกต้อง และคำนึงถึงประโยชน์ของสถาบันและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย

5. หลักความโปร่งใส ทุกหลักสูตรของ มหาวิทยาลัย จะต้องดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มี กระบวนการตรวจสอบการใช้งบประมาณในการ ทำวิจัยและติดตามผลการดำเนินงานวิจัยตาม ระยะเวลาที่กำหนด และควรเปิดเผยข่าวสารหรือ เรื่องราวต่าง ๆ ให้สาธารณชนรับทราบ เพื่อแสดง ถึงความโปร่งใสในการบริหารงาน ทั้งนี้นักศึกษา ชุมชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะต้องได้รับข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้อง สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ เพื่อเป็นกลไกในการตรวจสอบความผิดพลาดของ การบริหารงาน รวมทั้งติดตามและรายงานผลการ ดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการประจำปี ให้ผู้บริหารมหาวิทยาลัยรับทราบ

6. หลักการมีส่วนร่วม มหาวิทยาลัย เปิดโอกาสให้คณาจารย์หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาค เอกชน และภาคอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมในการ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อ ความต้องการในการพัฒนาประเทศ รวมถึงโอกาส ในการพัฒนางานวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนหรือองค์กร ให้มีความเข้มแข็งและตอบสนองความต้องการ ของชุมชน และเปิดโอกาสคณาจารย์และบุคลากร มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ แผนยุทธศาสตร์ นอกจากนี้สภาสถาบัน คณาจารย์ และบุคลากร ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันให้ บรรลุพันธกิจ 4 ด้านของสถาบัน

7. หลักการกระจายอำนาจ ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยควรถ่ายโอนอำนาจในการบริหารงาน ให้ทั่วถึง เพื่อลดบทบาทจากการบริหารงานจาก ส่วนกลางหรือลดอำนาจของบุคคลใด ๆ ก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สูงสุดในการบริหารงานให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์หรือพันธกิจในการพัฒนาการจัดการ เรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือ หน่วยงานอื่น ๆ มากขึ้น และมีการตรวจสอบการ ใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารงาน

8. หลักนิติธรรม มหาวิทยาลัยควรดำเนินงานพระราชบัญญัติ กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ ของมหาวิทยาลัยอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิ ของคณาจารย์ บุคลากร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ชุมชน หรือหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน และไม่เลือก ปฏิบัติ หรือก่อให้เกิดความขัดแย้ง ทั้งนี้หากมี การประพฤติดังกล่าว มหาวิทยาลัยควรมีบทลงโทษที่ เหมาะสม เพื่อรักษาชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของ มหาวิทยาลัย

9. หลักความเสมอภาค ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยควรมีการบริงงานที่มีความเสมอภาค และความเท่าเทียมและมีคุณธรรมจริยธรรมในการ บริหารงาน และมีการพิจารณาลงโทษตามเหตุ และพฤติการณ์ของการกระทำความผิดด้วยความ เสมอภาค และคำนึงถึงความเท่าเทียมโดยไม่แบ่ง เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

10. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ ผู้บริหาร มหาวิทยาลัย ควรใช้หลักฉันทามติ ในการบริหาร งานของมหาวิทยาลัย โดยใช้กระบวนการตัดสินใจ ร่วมกัน รับฟังความคิดเห็นจากคณาจารย์ บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและจัดการความขัดแย้ง ภายในหน่วยงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลการ ปฏิบัติงาน และมีการวางแผนในกรณีเกิดขัดแย้ง ภายในสถาบัน โดยอยู่ในรูปแบบของการประชุม คณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อหาข้อตกลงในที่ประชุม ร่วมกันเพื่อสรุปข้อคิดเห็นและประโยชน์สูงสุดต่อ ส่วนรวม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เสริมสร้างกระบวนการบริหารงานและ กระบวนการทำงานด้านการประกันคุณภาพการ ศึกษา ควบคู่กับการใช้หลักธรรมาภิบาล

2. ให้ความสำคัญของการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานประกันคุณภาพการ ศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของการดำเนินงานตาม พันธกิจของมหาวิทยาลัย

3. ศึกษาปัญหา และอุปสรรคของ การใช้ธรรมาภิบาลกับการบริหารงานด้านการ ประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในเขต กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไข ปัญหา

เอกสารอ้างอิง

- ฐิติวรรณ วุฒิวิทย์การ. (2555). การพัฒนาหลัก
ธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.
**RMUTT Global Business and
Economics Review. 7(1).**
- ภาวนา กิตติวิมลชัยและคณะ. (2551). **ประสิทธิภาพ
และประสิทธิผลของการประกันคุณภาพ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น**
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). **องค์การและ
การจัดการ. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.**
- Yamane, Taro. (1993). **Statistics: An
Introductory Analysis. New york :
Harper and Row Publication.**